Gemeente
Stede Broec

Voorjaarsnota 2025 en Kadernota 2026

Inhoud

1. Inleiding 3
    1.1 Algemeen 3
    1.2 Indeling 3
2. Voorjaarsnota 2025 4
    2.1 Actuele ontwikkelingen 4
    2.2 Mutaties budgetten 13
    2.3 Investeringen 18
3. Kadernota 2026 21
    3.1 Uitgangspunten Begroting 2026 en de meerjarenraming 21
    3.2 Nieuw beleid 23
4. Reserves 26
5. Subsidieplafonds 28
6. Totaaloverzicht mutaties 28
7. Budgettair neutrale wijzigingen 29

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Dit document bevat de Voorjaarsnota 2025 en de Kadernota 2026. De voorjaarsnota bevat de actuele ontwikkelingen en de kadernota de uitgangspunten en het nieuw beleid voor de Begroting 2026.

De Voorjaarsnota van het Rijk is beoordeeld en de financiële gevolgen voor de algemene uitkering zijn opgenomen. De meicirculaire wordt eind mei 2025 verwacht. Hiervoor wordt een raadsbrief opgesteld en de gevolgen worden verwerkt in de Begroting 2026 en meerjarenraming.

Ook de financiële gevolgen van de Voorjaarsnota 2025 en de Begroting 2026 van de SED organisatie -hoewel nog niet vastgesteld door het algemeen bestuur- zijn opgenomen in dit document.

1.2 Indeling

In dit document is een scheiding aangebracht tussen het onderdeel voorjaarsnota en de kadernota.

Voorjaarsnota 2025
De Begroting 2025 is in het najaar van 2024 vastgesteld. Door voortschrijdend inzicht en nieuwe ontwikkelingen is aanpassing van een aantal budgetten gewenst. Verder worden actuele ontwikkelingen toegelicht.

Kadernota 2026
In de kadernota stelt de gemeenteraad de kaders vast op basis waarvan de Begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 worden opgesteld.

2. Voorjaarsnota 2025

2.1 Actuele ontwikkelingen

In deze paragraaf staan per programma de ontwikkelingen die actueel zijn.

Programma Bestuur en dienstverlening

Nieuwe Archiefwet 2021
De nieuwe Archiefwet 2021 is op 18 februari 2025 aangenomen door de Tweede Kamer en treedt medio 2026 in werking. De wet sluit beter aan bij de digitale informatievoorziening en stelt hogere eisen aan het duurzaam toegankelijk maken van overheidsinformatie.

Belangrijke gevolgen voor onze organisatie:

- Verkorting overbrengingstermijn van 20 naar 10 jaar: dit vraagt om versnelling in de archiefvorming en mogelijke tijdelijke inzet op achterstanden.
- Verplichte aanstelling van een archivaris die rapporteert aan het college: dit vraagt organisatorische en financiële inzet.
- Versterking duurzaam informatiebeheer: structurele investeringen in systemen, processen en opleiding zijn noodzakelijk.
- Financiële consequenties: landelijke en lokale koepels pleiten voor compensatie vanwege de structurele impact op capaciteit en middelen.

Deze ontwikkelingen worden meegenomen in de strategische doorontwikkeling van onze informatievoorziening en vragen structurele aandacht in de komende jaren. De financiële consequenties worden nog uitgezocht en opgenomen in een volgend P&C-document.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV)
1 januari 2026 treed de WMEBV in werking. De WMEBV regelt dat digitaal verkeer tussen burger en overheid juridisch gelijkwaardig is aan schriftelijk verkeer. Overheidsorganisaties moeten digitale communicatie toegankelijk, begrijpelijk en veilig inrichten, met behoud van keuzevrijheid voor de burger.

Voor onze organisatie betekent dit:

- Het bieden van duidelijke, toegankelijke en veilige digitale contactmogelijkheden;
- Het actualiseren van communicatiekanalen en procedures;
- Samenhang met informatiebeheer, dienstverlening en juridische kaders.

De uitvoering vraagt om samenwerking tussen publiekszaken, ICT en juridische advisering en wordt meegenomen in de bredere opgave van digitale dienstverlening. De financiële consequenties worden nog uitgezocht en opgenomen in een volgend P&C-document.

Wet- en regelgeving informatievoorziening
De ontwikkelingen in wet- en regelgeving op het gebied van informatievoorziening vragen structurele aandacht binnen de organisatie. Nieuwe en gewijzigde wetten zoals de Archiefwet 2021, WMEBV, Woo, AVG, de Wet digitale overheid en de NIS2-richtlijn stellen hogere eisen aan de inrichting van digitale processen, informatiebeheer en beveiliging.

Dit vraagt om:

- Strategische keuzes en investeringen in systemen, capaciteit en opleiding;
- Versterking van samenhang tussen beleid, uitvoering, ICT en juridische toetsing;
- Structurele verankering van informatievoorziening als integraal onderdeel van bedrijfsvoering en dienstverlening.

Participatieverordening
In 2025 is gestart met het proces om te komen tot een participatieverordening. Deze moet op1 januari 2027 in werking treden conform de wet 'Versterking participatie decentrale overheden'. Het jaar 2025 staat in het teken van onderzoeken en definiëren, samen met belanghebbenden. Een zorgvuldige implementatie van de verordening is essentieel. Vanaf 2026 is meer inzet van vakafdelingen onvermijdelijk, zoals juridische zaken, communicatie en dienstverlening. Zodra het uitvoeringsplan in beeld is, leggen wij de budgettaire consequenties aan u voor.

Aanpak coördinatie klachtenproces
Het aantal klachten dat een formele behandeling vereist neemt toe. Dit vraagt om een structurele aanpak en een efficiënte coördinatie van het klachtenproces. De conclusie van een rekenkameronderzoek benadrukt de noodzaak voor verbeteringen in de klachtenbehandeling en het waarborgen van een efficiënte afhandeling. Om hieraan tegemoet te komen willen wij een klachtencoördinator aanstellen die zich specifiek richt op het snel en adequaat afhandelen van klachten, het verbeteren van de klanttevredenheid en het professionaliseren van het klachtenproces. Deze investering is essentieel om zowel de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen als om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen op het gebied van klachtenbehandeling.

Wet open overheid
Door de groeiende complexiteit en het toenemende aantal verzoeken op grond van de Wet open overheid (Woo) is er een behoefte aan gespecialiseerde juridische ondersteuning. Wij verzoeken daarom om structureel budget voor een Woo-jurist, die ondersteunt bij het tijdig en correct afhandelen van deze verzoeken en zorgt voor naleving van de wet- en regelgeving op dit gebied.

Programma Ruimte

Afval
Het huidige afvalbeleidsplan heeft een looptijd tot en met 2027. Daarom wordt in 2026 dit beleidsplan geëvalueerd en wordt een opmaat gemaakt voor een nieuw beleidsplan voor de periode vanaf 2027. We verwachten dat dit plan begin 2027 ter vaststelling aan de raad kan worden aangeboden. HVC verzorgt voor ons de afvalinzameling. We voeren regulier overleg met HVC over de dienstverlening. Daarbij blijven we doorlopend samen met HVC kijken naar mogelijke kostenbesparingen en verbeteringen in beleid, inzameling en verwerking. We zetten de samenwerking door met de Westfriese gemeenten in de gemeenschappelijke regeling Afvalbeheer Westfriesland (ABWF). In 2026 gaan we verder met het uitwerken van een toekomstscenario voor de nazorg van de voormalige vuilstortlocatie in Westwoud.

Klimaatadaptatie
We gaan verder met het uitvoeren van de vastgestelde Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie. We blijven dit doen in regionale samenwerking, waarbij de regiogemeenten gezamenlijk een regiocoördinator inzetten en de kosten van het samenwerkingsverband gezamenlijk dragen.
Naast andere acties, wordt in het kader van de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie in 2025 gestart met de update van de stresstest. Dit proces loopt door tot in 2026. Deze stresstest brengt per gemeente in beeld in welke mate de gemeente kwetsbaar is voor wateroverlast, hitte, droogte en overstroming. Landelijk geldt de afspraak dat gemeenten iedere zes jaar een dergelijke stresstest uitvoeren. Daarom is nu deze update gepland. De stresstest combineert informatie over mogelijke effecten van extreme weerssituaties in de toekomst met gegevens over hoe gevoelig objecten en functies zijn voor deze effecten. Op basis daarvan wordt in beeld gebracht waar en wanneer welke knelpunten kunnen ontstaan. Dit gebeurt zowel voor de bebouwde omgeving als voor het landelijk gebied. De stresstest resulteert in overzicht van de risico's, een adaptatiestrategie en een uitvoeringsaanpak voor de komende jaren.

Woningbouwontwikkeling
Om invulling te geven aan de woningbouwopgave uit de Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord van 900 woningen in 2030, zetten we ons onverminderd in om de woningbouwprojecten in onze gemeente te faciliteren. Volgens het Afwegingskader Wonen Westfriesland 2024 blijven we voor alle nieuwbouwplannen nastreven om minimaal 65% betaalbare woningen, waarvan 30% sociale huur, te realiseren. Deze ambitie vergt een professionaliseringsslag van de SED organisatie, waardoor deze zowel kwalitatief als kwantitatief beter in staat is om deze woningbouwplannen projectmatig te faciliteren. Daarbij streven we ernaar om de faciliteringskosten van de organisatie zoveel mogelijk te verhalen op de projectontwikkelaar.

Programma Samenleving

Visie sociaal domein
In 2025 wordt de nieuwe Visie Sociaal Domein vastgesteld. Deze wordt in samenwerking met de gemeenteraden van Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland tot stand gebracht. Na vaststelling van deze visie wordt er gewerkt aan een sociaal domein breed uitvoeringsplan. Dit plan beschrijft hoe er uitvoering wordt gegeven aan de nieuwe visie. Hoe wij onze inwoners, met de beschikbare middelen, het beste tot dienst kunnen zijn op onder andere de onderwerpen Bestaanszekerheid, Sociale basis, Wmo en Jeugd. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is om meer samen te werken, toegankelijker te zijn voor de inwoners en beter gebruik te maken van het bestaande aanbod aan voorzieningen in de gemeente.

Bestaanszekerheid
Participatiewet in balans
In juni 2024 is het wetsvoorstel Participatiewet in balans ingediend. De inwerkingtredingsdatum, 1 januari 2026, is nog onzeker. Het wetsvoorstel heeft als doel om de Participatiewet te versoepelen. Er komen bijvoorbeeld meer inkomensvrijlatingen en er kan soepeler worden omgegaan met de aanvraagdatum. De mogelijkheden voor maatwerk die er nu al zijn, worden meer vastgelegd in de wet zodat er meer gelijkheid is onder gemeenten. Veel van deze mogelijkheden tot maatwerk werden al uitgevoerd door WerkSaam. Het wetsvoorstel heeft voornamelijk effect op WerkSaam Westfriesland. Zij informeren u hierover

via de P&C-documenten en via het nieuwe beleidsplan dat vanaf 1 januari 2026 van kracht wordt. Het is nog afwachten of en welk effect het wetsvoorstel zal hebben op de begeleiding van de doelgroep zorgklanten. De gemeente begeleidt momenteel deze doelgroep. De gemeente heeft actief contact met WerkSaam hierover. Zodra het wetsvoorstel meer duidelijkheid biedt wordt hier meteen op geanticipeerd. Daarnaast heeft het wetsvoorstel invloed op de uitvoering van bijzondere bijstand door de gemeente. De menselijke maat zal vaker toegepast worden en er is meer ruimte voor bijverdiensten. Dit kan leiden tot hogere kosten voor de bijzondere bijstand. Ook dienen inwoners meer bij de hand genomen te worden in plaats van dat het accent op zelfredzaamheid ligt. Het doel van het wetsvoorstel wordt sinds 2024 doorgevoerd binnen de gemeente.

WerkSaam Westfriesland
WerkSaam voert vanaf 1 januari 2026 het nieuwe beleidsplan uit. WerkSaam is momenteel bezig met het opstellen van het nieuwe beleidsplan. Het huidige beleid is geëvalueerd en wordt in het nieuwe beleidsplan geoptimaliseerd waarbij de nieuwe wetswijzigingen, waaronder Participatiewet in Balans, worden meegenomen. Het beleidsplan komt voor een zienswijze langs de gemeenteraden.

Lokaal uitvoeringsplan Schuldhulpverlening SED
Het lokaal uitvoeringsplan Schuldhulpverlening SED wordt vastgesteld voor de periode 2025-2028. Het uitvoeringsplan is een voorzetting van de lijn die we, in het vorige uitvoeringsplan, hebben ingezet maar met een grotere focus op samenwerking met onze ketenpartners en op het voorkomen van schulden. Daar waar schulden zijn ontstaan blijft passende hulp beschikbaar.

Inburgering
Eén van de beleidsuitgangspunten binnen het regionale beleidskader inburgering is dat de middelen van het Rijk taakstellend zijn. Tot nu toe passen de inburgeringskosten nog binnen de rijksmiddelen, maar het is niet zeker of dit zo blijft. Er gaan geluiden op dat het Rijk per 2026 een bezuiniging van 10% op de middelen voor inburgeringsvoorzieningen doorvoert. Daarnaast is er sprake van hoog verzuim onder inburgeraars waardoor er meer taallesuren afgenomen moeten worden dan begroot.

Ook de kosten voor de inburgeringsvoorziening maatschappelijke begeleiding kunnen hoger uitvallen nadat het huidige contact met de huidige contractpartner afloopt.

Inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo vanaf 2027
Vanaf 2027 zal er voor de Wmo weer een inkomensafhankelijke bijdrage gevraagd worden van cliënten die gebruik maken van een voorziening. De verwachting is dat de dempende effecten niet hoog zullen zijn omdat mensen die eenmaal een voorziening op grond van de Wmo hebben ontvangen deze niet snel zullen beëindigen. De wettelijk bepaalde maximale eigen bijdrage zal naar verwachting € 328,00 per maand zijn en geldt vanaf een inkomen van € 61.000 voor alleenstaanden en € 70.500 voor een meerpersoonshuishouden. Het Rijk heeft het gemeentefonds hier op gekort.

Inkoop Jeugdhulp en Wmo 2025
Per 1 juli 2025 gaan de nieuwe overeenkomsten in voor Jeugdhulp en Wmo. Als gevolg van landelijke en (boven)regionale ontwikkelingen, jurisprudentie en een onderzoek naar het

resultaat gestuurd werken in de regio Westfriesland, zijn er diverse wijzigingen doorgevoerd. Deze wijzigingen hebben als doel om knelpunten op te lossen om zo de werking van het resultaat gestuurd werken te verbeteren. De door de Westfriese gemeenteraden vastgestelde beleidsuitgangspunten voor de inkoop schetsen de nieuwe kaders voor de uitvoering van resultaat gestuurd werken van 2025 en verder. Het vraagt tijd om de nieuwe systematiek op een efficiënte en effectieve wijze voor de gemeente en aanbieders te realiseren.

Regionaal dashboard
De eerste mijlpaal van de planning van het dashboard is eind 2024 behaald. Er is een Proof of concept (POC) van het regionaal dashboard met de (statische) data. Er wordt doorontwikkeld op de kritieke prestatie indicatoren (KPI's) in samenwerking met de Netwerkorganisatie Zorg in regio Westfriesland. De eerste fase is in afronding. De tweede fase zal bestaan uit het werken aan de technische omgeving zodat er actuele data vanuit het landelijk berichtenverkeer benut kan worden en alle regiogemeenten aangesloten zijn op de POC.

Regievoering
De nieuwe overeenkomsten jeugdhulp gaan per 1 juli 2025 in. Op dit moment zijn de Westfriese gemeenten bezig met de implementatie hiervan. Eén van de onderdelen uit deze implementatie is 'regievoering' vanuit de lokale teams. Hiermee wordt bedoeld dat er één professional is die het aanspreekpunt is voor de casus. Het onderwerp regievoering komt zowel terug in de Hervormingsagenda Jeugd als in het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. In deze twee landelijke ontwikkelingen is het versterken van de lokale teams een grote prioriteit. Dit is een ontwikkeling voor de komende jaren, waar we zowel lokaal en als regio stappen in gaan zetten.

Toekomstscenario Kind - en Gezinsbescherming
Het Toekomstscenario schetst op hoofdlijnen hoe de bescherming en ondersteuning voor deze gezinnen en huishoudens en de inrichting van de Zorg en Veiligheidsketen er tussen 2026-2031 uit moet gaan zien. Hierbij ligt de focus op het vergroten van de deskundigheid over (on)veiligheid en het doorbreken van het huidige 'estafettemodel', waarbij gezinnen en huishoudens te maken krijgen met veel verschillende instanties die 'het stokje' aan elkaar doorgeven. Het Toekomstscenario betreft een langjarig ontwikkelprogramma waarin transformatie centraal staat.

Medio 2024 heeft het bovenregionale programma een doorstart gemaakt en is er tezamen met de betrokken partners een bovenregionaal programmaplan opgesteld. Aan de hand van dit programmaplan zullen regionale projecten/pilots worden uitgewerkt die bijdragen aan de doelstellingen van het Toekomstscenario. De lokale opgaven vanuit het Toekomstscenario worden in samenwerking met de Hervormingsagenda opgepakt. Hierbij gaat het onder andere om het versterken van de lokale teams op het gebied van preventie en onveiligheid.

Brandveilig stallen scootmobielen als gevolg van Besluit bouwwerken en leefomgeving
In het kader van de aanscherping van deze wet worden brandveilige doorgangen bevorderd. Voor mensen die in een al wat oudere flat wonen betekent dit vaak dat de scootmobiel niet meer op de gang gestald mag worden. Momenteel wordt onderzocht welke woongebouwen

hiermee te maken hebben of eventueel op kort termijn te maken gaan hebben en wat dit voor gevolgen heeft voor de Wmo.

Hervormingsagenda Jeugd
Door de ontstane te korten op de inzet van Jeugdzorg in de jaren 2023 en 2024 ontvangt Stede Broec in 2025 een compensatie van het Rijk. Op basis van het advies van de deskundigencommissie wordt verzocht deze financiële middelen in te zetten om uitvoering te geven aan enkele opgaven uit de hervormingsagenda:

- Versterken van het lokale team wegens de verschuiving door de hervorming
- Inrichten van een stevig en preventief dekkend zorglandschap
- Versterken organisatie gemeenten en Netwerkorganisatie.

Dit betreft opgaven waar gemeenten vanuit het Rijk in een eerdere fase nog geen extra middelen voor heeft ontvangen.

Alleenverdienersproblematiek
Alle mensen in Nederland moeten een inkomen hebben waarmee ze kunnen rondkomen. Mensen met lage inkomens krijgen verschillende toeslagen via de Belastingdienst. Door een ongunstige samenloop van regelingen hebben huishoudens waarvan een persoon een uitkering ontvangt via het UWV een lager besteedbaar inkomen dan vergelijkbare huishoudens met een bijstandsuitkering. Door een wetswijziging is het per 1 januari 2025 voor gemeenten mogelijk om jaarlijks een bijdrage te verstrekken om dit verschil op te vangen. De bijdrage is een vast bedrag, waarvan de hoogte jaarlijks bij ministeriele regeling wordt vastgesteld. Het betreft een tijdelijke regeling tot 1 januari 2028. Voor de jaren 2025 t/m 2027 wordt jaarlijks € 26.000 ontvangen om deze regeling te bekostigen. U wordt via de P&C-documenten op de hoogte gehouden van de uitgaven.

Sport, cultuur en recreatie
<u>Mediawet</u>
Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is een wijziging van de Mediawet 2008 aan het voorbereiden met als doel de lokale publieke media-laag te versterken. De streefdatum voor inwerkingtreding van de gewijzigde Mediawet is 1 januari 2028. De twee belangrijkste wijzigingen voor gemeenten zijn de overgang van lokale omroepen naar streekomroepen, en het feit dat de bekostiging van de nieuwe streekomroepen niet meer via de gemeente zal lopen.

<u>Zorgplicht bibliotheek (decentralisatie-uitkering 2025-2026)</u>
Het Rijk vindt de bestaande bibliotheekwet te vrijblijvend. Momenteel is de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de bibliotheek geformuleerd als bevorderingstaak. Er komt een wetswijziging van de Wet stelstel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) waarbij er een wettelijke zorgplicht komt voor gemeenten. Het normenkader bepaalt waar de gemeente verantwoordelijk voor wordt. Voor het jaar 2025 en 2026 heeft het Rijk, ter voorbereiding op de zorgplicht, een decentralisatie-uitkering beschikbaar gesteld van € 2,95 per inwoner. Vanaf 2027 krijgen de gemeenten dit bedrag voor de zorgplicht via het gemeentefonds.
Het huidige convenant tussen de stichting Westfriese bibliotheken en de zes Westfriese gemeenten loopt af op 1 januari 2026. Echter de inwerkingtreding van de wetswijziging is nog niet bekend. Dat betekent dat het huidige convenant wordt verlengd tot de inwerkingtreding van de zorgplicht. In de tussenliggende periode wordt er gewerkt aan een meerjarenplan en nieuw convenant waarin de nieuwe Wsob wordt meegenomen.

Gezonde generatie 2040

Stede Broec wil een gezonde generatie. Dit is tevens het landelijk doel. Het Rijk heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld: de IZA en GALA-middelen. IZA staat voor het Integraal Zorg Akkoord en zijn regionale middelen en GALA staat voor het Gezond en Actief Leven Akkoord en zijn lokale middelen. Met deze middelen voeren we momenteel een plan van aanpak maken en uit met drie focuspunten: *sociale basis*, *gezondheid*, en *sport, bewegen en cultuur*. Binnen deze drie focuspunten is een verbinding met de verschillende domeinen en wordt gestreefd naar een integrale aanpak.

Middels het GALA draaien we lokaal de volgende projecten:

- Sportakkoord: De ambities uit het Nationaal Sportakkoord II zijn vertaald naar het Lokaal Sportakkoord Stede Broec.
- Brede Regeling Combinatiefuncties: Team Sportservice Noord Holland zet in op sportbevordering voor inwoners van de gemeente Stede Broec. Sportservice voert voor de gemeenteactiviteiten uit in het kader van de Brede Sport combinatiefuncties. De cultuurcoach ondersteunt de basisscholen met cultuureducatie en muziekonderwijs.

De GALA middelen lopen echter af eind 2026. Er is momenteel nog geen zicht op nieuwe middelen vanuit het Rijk voor deze doelstellingen. Het is daarom mogelijk dat na 2026 al bovenstaande projecten stoppen, indien er ook geen gemeentelijke middelen voor beschikbaar zijn. De uitvoerende partners zijn hiervan op de hoogte.

Onderwijs

Inclusief onderwijs

Het Rijk streeft ernaar dat in 2035 de meeste scholen de overgang naar inclusief onderwijs hebben gemaakt. Dit betekent dat kinderen en jongeren met en zonder extra ondersteuningsbehoeften zoveel mogelijk samen naar dezelfde, nabijgelegen school gaan. Om dit te realiseren is het noodzakelijk dat ondersteuning waar nodig binnen de school en dicht bij het kind wordt georganiseerd met inzet van een multidisciplinair team. Dit vraagt om nauwe samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en zorg.

De beweging richting inclusief onderwijs kreeg aanvankelijk richting via de Werkagenda Route naar inclusief onderwijs 2035, waarin gezamenlijke ambities en eerste stappen zijn vastgelegd. Inmiddels is dit verder geconcretiseerd in een landelijk beleidskader inclusief onderwijs, waarin de gezamenlijke visie en uitgangspunten van onderwijs, gemeenten en Rijksoverheid zijn vastgelegd.

De komende jaren wordt deze ontwikkeling stapsgewijs verder uitgewerkt. Daarnaast wordt de wet- en regelgeving aangepast om het bieden van inclusief onderwijs beter uitvoerbaar te maken.

Nationaal programma onderwijs

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) richt zich op herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Vanuit het Rijk heeft de gemeente middelen ontvangen om in samenwerking met scholen, kinderopvang, buitenschoolse opvang en andere lokale partijen maatregelen te nemen om de vaardigheden van kinderen op talentontwikkeling, cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak te stimuleren.

De NPO-middelen lopen tot en met juli 2025. In de komende periode richten we ons op het zorgvuldig afronden van lopende projecten en het onderzoeken van mogelijkheden voor het borgen van waardevolle initiatieven.

Wetsvoorstel Doelmatige Aanpak Onderwijshuisvesting

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is in voorbereiding de onderwijswetten met betrekking tot onderwijshuisvesting te wijzigen. Als het wetsvoorstel doorgang vindt, worden gemeenten verplicht om een integraal huisvestingsplan (IHP) vast te stellen voor vier jaar met een doorkijk van nog 12 jaar. Daarnaast wordt het begrip renovatie toegevoegd aan de voorzieningen in de huisvesting waar de gemeente voor verantwoordelijk is.

Voor de gemeentelijke bekostiging van onderwijshuisvesting heeft de voorgestelde wetswijziging gevolgen. In de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Stede Broec is renovatie nog geen voorziening. In het wetsvoorstel Doelmatige Aanpak Onderwijshuisvesting wordt renovatie wel een voorziening. Daarbij komt dat in het wetsvoorstel wordt verplicht het IHP te voorzien van uitvoeringsprogramma's voor de eerste vier jaar, met inbegrip van een financiële paragraaf. Waarschijnlijk gaat de wetswijziging in 2026 in.

Volksgezondheid

Gezonde generatie 2040

Stede Broec wil een gezonde generatie. Dit is tevens het landelijk doel. Het Rijk heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld: de IZA en GALA-middelen.

Middels het GALA draaien we lokaal de volgende projecten:

- JOGG: het creëren van een gezonde leefomgeving voor het opgroeiende kind ter bevordering van een gezond gewicht.
- Home Start: erkend programma voor informele preventieve zorg waarmee ouders weer in hun kracht worden gezet.
- Buurtgezinnen: gezinnen die steun kunnen gebruiken worden gekoppeld aan een steungezin in de buurt. Op deze manier wordt het gezin ontlast en krijgen de kinderen extra aandacht.
- Ketenaanpak Valpreventie: het signaleren en doorverwijzen van ouderen met valrisico naar de juiste interventie: het bestaande sportaanbod, valpreventieve cursussen zoals In Balans of de fysiotherapeut.
- Welzijn op Recept: bedoeld om mensen met psychosociale klachten zonder medische noodzaak te helpen via welzijnsactiviteiten, en zo de druk op de huisarts en de tweede lijn zorg te verlagen.
- Eén tegen eenzaamheid: een initiatief dat zich inzet om eenzaamheid te signaleren, bespreekbaar te maken en te verminderen via samenwerking en praktische ondersteuning.
- Kansrijke Start: kwetsbare ouders helpen zodat hun kinderen zo gezond mogelijk hun leven kunnen starten. In 2025 wordt het verstevigen van de coalitie voortgezet voor de samenwerking met alle partijen die betrokken zijn bij – 9 maanden/ + 9 maanden en de eerste 1.000 dagen van een kind.

De GALA-middelen lopen eind 2026 af. Er is momenteel nog geen zicht op nieuwe middelen vanuit het Rijk voor deze doelstellingen. Het is daarom mogelijk dat na 2026 al bovenstaande projecten stoppen, indien er ook geen gemeentelijke middelen voor beschikbaar zijn. De uitvoerende partners zijn hiervan op de hoogte.

ZorgDomein

ZorgDomein is een digitaal platform dat zorgprofessionals en gemeenten met elkaar verbindt. Via het platform kunnen verwijzers – zoals huisartsen, wijkteams en medisch specialisten – snel, veilig en digitaal verwijzen naar passende zorg of ondersteuning. Ook gemeentelijke voorzieningen zoals Wmo-ondersteuning, jeugdhulp of maatschappelijke begeleiding zijn hierin zichtbaar en toegankelijk.

Vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) wordt in 2025 gestart met ZorgDomein in de regio Noord-Holland Noord. ZorgDomein zal de aankomende tijd gefaseerd geïmplementeerd worden. Op deze manier kunnen hulpvragen die binnenkomen bij medische verwijzers, direct naar het sociaal domein doorverwezen worden. ZorgDomein sluit aan bij de doorontwikkeling van het sociaal domein.

GGD Hollands Noorden

In het algemeen bestuur is het besluit gevallen op een bezuinigingsscenario van 5%, waarbij effectief 4,1% bespaard wordt. De bezuinigingen zullen effect hebben op het beschikbare aanbod richting de inwoners, zoals het afschaffen van het laagdrempelig opvoedspreekuur. Er wordt de aankomende tijd gemonitord welke impact deze bezuinigingen teweegbrengen.

Erfgoed en monumenten

De uitvoering van de taken op gebied van Erfgoed en monumenten is belegd binnen het programma Ruimte. Het betreft de aanwijzing van monumenten, verstrekken van subsidies voor de instandhouding van monumenten, toezicht en handhaving ten aanzien van de instandhoudingsplicht en ontwikkeling en uitvoering van beleid omtrent de wijze waarop we vanuit ons publieke belang naar onze geschiedenis kijken en hoe, en in welke mate, we ervoor zorgen dat onze inwoners het erfgoed (leren) kennen, kunnen beleven, gaan waarderen en duurzaam kunnen blijven benutten in de tegenwoordige tijd. Omdat de taakuitvoering is belegd binnen het domein Ruimte wordt voorgesteld de beschrijving van Erfgoed en monumenten voortaan een plaats te geven binnen programma Ruimte.

2.2 Mutaties budgetten

In deze paragraaf zijn per programma de mutaties van huidige budgetten opgenomen. Deze mutaties worden onderverdeeld in wettelijk, noodzakelijk of wenselijk en toegelicht. De financiële gevolgen zijn in een tabel opgenomen.

Programma Bestuur en dienstverlening

Wettelijk

Kosten raadsleden (vanaf 2025: -€ 30.000 structureel)
Vergoedingen voor raadsleden worden wettelijk vastgesteld. In verband met een wijziging moeten de budgetten worden bijgesteld.

Noodzakelijk

Bijdrage SED organisatie (2025: -€ 15.000 incidenteel)
Op basis van de voorjaarsnota van de SED organisatie wordt de bijdrage voor 2025 € 16.590.000.

Duurzaam informatiebeheer (2025: -€ 30.000 incidenteel)
De nieuwe archiefwet 2021 vraagt om een versnelling in de archiefvorming en het wegwerken van eventuele achterstanden. Daarom is een uitvoeringsproject gestart waarbij externe expertise wordt ingehuurd naast inzet van de reguliere medewerkers die na dit project het vernietigingsproces moeten uitvoeren.

Wenselijk

Rente (2025: € 245.000 incidenteel)
Ons leningensaldo daalt. Hierdoor betalen we minder rente.
Over het saldo van ons banktegoed ontvangen we rente. Door het achterblijven van investeringen is het saldo hoger dan verwacht en zijn de verwachte rentebaten hoger.

Algemene uitkering (2025: € 1.265.000 en oplopend naar € 1.793.000 structureel)
De gevolgen van de decembercirculaire 2024 zijn nog niet verwerkt in de begroting. De gevolgen zijn opgenomen in deze voorjaarsnota.
De Voorjaarsnota 2025 van het Rijk is ook bekend. Er zijn structurele middelen opgenomen om de terugval van het gemeentefonds in 2026 te dempen.

	2025	2026	2027	2028	2029
Decembercirculaire 2024	452	431	527	618	711
Voorjaarsnota 2025 Rijk	813	2.318	2.346	979	1.081
	1.265	2.749	2.873	1.597	1.792

Met de decembercirculaire 2024 zijn de hoeveelheden per maatstaf aangepast wat de stijging veroorzaakt.

De gevolgen van de Voorjaarsnota 2025 Rijk zijn als volgt:

	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene mutaties	-132	523	605	572	609
BCF effect	-36	-36	-36	-36	-36
LPO accres	426	526	515	548	606
Demping tekorten Jeugdzorg	556	1.666	1.530	214	220
Reeds ingeboekte compensatie Jeugdzorg		-362	-269	-319	-319
	813	2.318	2.346	979	1.081
Eigen bijdrage Jeugdzorg				371	371
	813	2.318	2.346	1.351	1.452

Algemene mutaties
Dit is n.a.v. wijzigingen van de aantallen per maatstaf (het zogenaamde volume accres) en demping terugval gemeentefonds

BCF effect
Als gemeenten minder terugvragen van het BTW-compensatiefonds dan wordt het restant terugbetaald aan de gemeenten. De verwachting is dat de komende jaren minder wordt teruggestort. We nemen nu 100% van het toegestane bedrag op.

LPO accres
Door een aanpassing van de indexatie stijgt de algemene uitkering.

Demping tekorten Jeugdzorg
Er zijn extra middelen voor de Jeugdzorg vrijgemaakt. Een gedeelte is gebaseerd op het tekort van 2024. Maar de helft van het tekort wordt gecompenseerd. Dit is conform de aanbevelingen uit het ‘rapport Van Ark’.
Verder is er een ingroeipad voor het invoeren van de maatregelen van de Hervormingsagenda voor de jaren 2026 en 2027. Voor deze jaren ontvangen we extra middelen. Het Rijk verwacht dat de besparing van de Hervormingsagenda vanaf 2028 is gerealiseerd.

Reeds ingeboekte compensatie Jeugdzorg
Op basis van eerder berichten hielden we rekening met een compensatie voor het tekort voor Jeugdzorg. Omdat we nu een compensatie krijgen corrigeren dit.

Eigen bijdrage Jeugdzorg
Door de verwachte invoering van een eigen bijdrage wordt de algemene uitkering gekort. Wij verwachten extra inkomsten door de invoering van de eigen bijdrage.

Programma Ruimte

Noodzakelijk

Dierenwelzijn (vanaf 2025: -€ 5.000 structureel)
Op 5 december 2024 is in een Madivosa voorstel vastgelegd dat “elke deelnemende gemeente intern de benodigde acties gaat ondernemen voor de uitvoering van voorliggend totaalpakket betreffende opvang en vervoer van gehouden dieren (wettelijke taak) en wilde dieren (bovenwettelijke taak)”. Gezamenlijk met de gemeenten Hoorn, Drechterland, Enkhuizen,

Medemblik, Opmeer en Koggenland zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk op te trekken met het aanbesteden van dierenwelzijn taken. Dit vervangt de huidige situatie waarbij per factuur wordt gewerkt met de instanties die deze taken uitvoeren.

Onderhoud wegen (vanaf 2025: -€ 40.000 structureel)
In het nieuwe onderhoudscontract zijn de kosten voor een koppel straatmakers inclusief vervoer, afzetting en gereedschap gestegen.

Ruw maaien inclusief schouw (vanaf 2025: -€ 24.000 structureel)
In het voorjaar van 2025 is de opdracht ruw maaien inclusief schouw opnieuw aanbesteed voor de duur van 2 jaar, met de optie de overeenkomst met twee jaar te verlengen. De aanneemsom is € 24.000 hoger. Ruw maaien maakt geen deel uit van het integrale groenbestek.

Boomonderhoud (vanaf 2025: -€ 25.000 structureel)
Vanaf 2025 zijn tarieven gewijzigd binnen de overeenkomst boomonderhoud. De tariefwijziging is voor twee jaar, waarna de overeenkomst eindigt. In 2026 wordt de overeenkomst boomonderhoud aanbesteed volgens het inkoopbeleid en treedt 2027 inwerking. Boomonderhoud maakt geen deel uit van het integrale groenbestek.

Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie (2025: -€ 7.000 incidenteel en
vanaf 2025: -€ 4.000 structureel)
Voor de uitvoering van de in regionaal verband opgestelde Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie is afgesproken gezamenlijk een regionale uitvoeringscoördinator in te zetten en te bekostigen en daarnaast de kosten van de regionale samenwerking Ruimtelijke adaptatie gezamenlijk te dragen. Dit is voordeliger dan het organiseren van formatie per gemeente.

Regionaal volkshuisvestingsprogramma (vanaf 2025: -€ 8.000 structureel)
Het Woonakkoord tussen de Westfriese gemeenten en de provincie Noord-Holland loopt eind 2025 af en wordt vervangen door het regionale volkshuisvestingsprogramma. Om dit regionale programma op te stellen, uit te voeren en de regionale samenwerking op het vlak van wonen in het algemeen voort te zetten wordt voorgesteld om jaarlijks € 8.000 beschikbaar te stellen.

Wenselijk

Onderhoud waterwegen (vanaf 2026: € 20.000 structureel)
Gebleken is uit voorgaande jaren dat in de daadwerkelijke uitvoering een verlaging met 1/3 van het budget acceptabel is.

Omgevingswet (2025: -€ 65.000 incidenteel; 2026: -€ 75.000 incidenteel;
2027: -€ 7.000 incidenteel)
Naast de afronding van de Omgevingsvisie en de eerste aanzet voor het omgevingsplan, wordt voor het vervolgtraject voor de invoering van de Omgevingswet ingezet op onderstaande maatregelen.

Omschrijving maatregel	2025	2026	2027
Anders werken in de keten	7.000	7.000	7.000
Meerjarige financiële stabiliteit opzetten	10.000		
Verbetervoorstellen KokxdeVoogd	17.000		
Inrichten beleidshuis ruimtelijk strategie	15.000		
Programmateam als aanvulling organisatie		67.000	
Basis op orde: producten en processen	15.000		
Totaal	65.000	75.000	7.000

Programma Samenleving

Wettelijk

Cliëntgebonden kosten Jeugdzorg en Wmo (2025: -€ 219.000 en aflopend naar -€ 711.000)
Voor het berekenen van de bijstellingen Jeugdzorg en Wmo is uitgegaan van de werkelijke lasten 2024 en voor de jaren daarna opgehoogd met een prijsindexatie (inflatiecijfer begroting 2025) van 2,7%.
Er wordt geen percentage opgenomen voor groei, omdat de in- en doorstroom van jeugdigen een stabilisatie laat zien.

Noodzakelijk

Regionale projectleider Hervormingsagenda Jeugd (2025: -€ 4.000 incidenteel en 2026: -€ 8.000 incidenteel)
De Landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 heeft als doel om de jeugdzorg beschikbaar te houden voor wie het echt nodig heeft en financieel gezond te maken. In de Hervormingsagenda zijn landelijke, regionale en lokale maatregelen opgenomen om de benodigde hervormingen te realiseren.
De regionale projectgroep Hervormingsagenda Jeugd heeft onderzocht welke maatregelen regionaal opgepakt moeten worden om de benodigde hervormingen te realiseren. Om uitvoering te geven aan de regionale maatregelen is een projectmatige aanpak en coördinatie nodig vanuit een projectleider. De projectleider wordt gezamenlijk door de zeven Westfriese gemeenten bekostigd.

Regionale projectleider Kleinschalige woonvoorzieningen (2025: -€ 3.000 incidenteel)
Het streven is om in 2025/2026 minstens twee kleinschalige woonvoorzieningen (KWV) te realiseren in Westfriesland om jeugdigen met complexe problematiek en woonurgentie een vaste woonplek met perspectief te kunnen bieden. Om tot deze realisatie te komen is het continueren van de inzet van de regionale projectleider nodig. Deze projectleider wordt gezamenlijk door de zeven Westfriese gemeenten bekostigd.

Haalbaarheidsonderzoek vervangende schoolvoorziening Baskuul Lutjebroek (2025: -€ 30.000 incidenteel)
Het College van B&W heeft op 29 april 2025 de leerlingenprognose primair onderwijs 2025 vastgesteld. Uit deze prognose blijkt dat basisschool De Baskuul in Lutjebroek een genormeerd tekort aan onderwijsruimte heeft. De gemeente heeft de wettelijke taak te

voorzien in voldoende vierkante meters voor onderwijs. Het bevoegd gezag van De Baskuul heeft in februari 2025 een bouwvoorbereidingsbudget aangevraagd in het kader van het huisvestingsprogramma 2026. Een haalbaarheidsonderzoek is nodig om af te wegen welke vervangende schoolvoorziening voor De Baskuul haalbaar en wenselijk is. In het Integraal Huisvestingsplan 2023 wordt aangegeven dat verschillende scenario's denkbaar zijn. Een haalbaarheidsonderzoek zal hier het noodzakelijk afwegingskader voor bieden. Daarnaast zal een haalbaarheidsonderzoek een indicatieve investeringssom opleveren. Dit is noodzakelijk voor het vaststellen van de hoogte van het bouwvoorbereidingsbudget. Hiermee kan het bouwproces doorgang vinden. Het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie behoort tot de verantwoordelijkheden van de gemeente.

Toplaag atletiekbaan (2025: -€ 121.000 incidenteel)
In februari van 2025 is de atletiekbaan door de atletiek unie gekeurd. Naar aanleiding van de keuring is geconstateerd dat het terrein niet voldoet aan de NOC*NSF normen. Hierdoor is de baan afgekeurd. Het houden van wedstrijden is niet toegestaan. Om de baan aan de normen te laten voldoen is het noodzakelijk om de toplaag te vervangen. Na herstel is het de verwachting dat de baan goed is voor de komende 4 á 5 jaar.

Wenselijk

Renovatie cultureel centrum Bessie (2025: -€ 60.000 incidenteel)
Cultureel centrum Bessie kampt al jaren met achterstallig onderhoud. Dat achterstallige onderhoud zorgt inmiddels voor gevolgschade. Het gaat bijvoorbeeld om roestende muurankers in de voor- en achtergevel van de kerk die het metselwerk aan de houtconstructie verbinden. Verder is er in de toren vochtschade en houtrot op plekken in de houtconstructie. Om ergere schade in de toekomst te voorkomen moet nu worden ingegrepen. De stichting heeft zelf niet de middelen om deze problemen op te lossen en heeft daarom de gemeente meermaals om hulp gevraagd.

Vermeulen strandje (2025: -€ 35.000 incidenteel)
Het Vermeulen strandje is een recreatieplek voor inwoners met een officiële zwemlocatie. Op dit moment ontbreekt het echter aan basisvoorzieningen. Het voorstel is om een budget beschikbaar te stellen voor de volgende voorzieningen:

- Plaatsing van drie bankjes om bezoekers de mogelijkheid te bieden comfortabel te zitten en te genieten van de omgeving.
- Plaatsing van drie prullenbakken om zwerfafval te verminderen en het strandje schoon te houden.
- Plaatsing van een fietsenstalling om bezoekers een veilige en geordende plek te bieden om hun fiets te parkeren.

Dit draagt bij aan de verdere ontwikkeling van het Vermeulen strandje als een aantrekkelijke en goed uitgeruste recreatieplek.participatie.

Eigen bijdrage Jeugdzorg (vanaf 2028: € 371.000)
Door de verwachte invoering van een eigen bijdrage wordt de algemene uitkering gekort. Wij verwachten extra inkomsten door de invoering van de eigen bijdrage gelijk aan de korting.

In de volgende tabel staan alle mutaties uit dit hoofdstuk.

(bedragen * € 1.000) **Omschrijving**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**wettelijk/ noodzakelijk/ wenselijk**
Lasten:						
Pr. Bestuur en dienstverlening						
Vergoedingen voor vervanging raadsleden	-30	-30	-30	-30	-30	wettelijk
Bijdrage SED organisatie	-15					noodzakelijk
Duurzaam informatiebeheer	-30					noodzakelijk
Rente	215					wenselijk
Pr. Ruimte						
Dierenwelzijn	-5	-5	-5	-5	-5	noodzakelijk
Onderhoud wegen	-40	-40	-40	-40	-40	noodzakelijk
Ruw maaien inclusief schouw	-24	-24	-24	-24	-24	noodzakelijk
Boomonderhoud	-25	-25	-25	-25	-25	noodzakelijk
Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie	-11	-4	-4	-4	-4	noodzakelijk
Regionaal volkshuisvestingsprogramma	-8	-8	-8	-8	-8	noodzakelijk
Onderhoud waterwegen		20	20	20	20	wenselijk
Omgevingswet	-65	-75	-7			wenselijk
Pr. Samenleving						
Cliëntgebonden kosten Jeugdzorg	-662	-340	-381	-442	-525	wettelijk
Cliëntgebonden kosten Wmo	443	-142	-154	-169	-186	wettelijk
Regionale projectleider Hervormingsagenda Jeugd	-4	-8				noodzakelijk
Regionale projectleider Kleinschalige woonvoorzieningen	-3					noodzakelijk
Haalbaarheidsonderzoek vervangende schoolvoorziening Baskuul Lutjebroek	-30					noodzakelijk
Toplaag atletiekbaan	-121					noodzakelijk
Renovatie cultureel centrum Bessie	-60					wenselijk
Vermeulen strandje	-35					wenselijk
Baten:						
Pr. Bestuur en dienstverlening						
Rente	30					wenselijk
Algemene uitkering: Decembercirculaire 2024	452	431	527	618	711	wenselijk
Algemene uitkering: Voorjaarsnota 2025 Rijk	813	2.318	2.346	979	1.081	wenselijk
Pr. Samenleving						
Eigen bijdrage Jeugdzorg				371	371	wenselijk
Saldo mutaties	**786**	**2.068**	**2.215**	**1.241**	**1.336**	

2.3 Investeringen

In deze paragraaf zijn de investeringen voor dit begrotingsjaar opgenomen.
Een investering in 2025 leidt tot kapitaallasten vanaf 2026.

Fietsoversteken Stede Broecweg (investering 2025: € 60.000)
De Stede Broecweg is een belangrijke verkeersader binnen de gemeente Stede Broec, waar dagelijks veel fietsers gebruik van maken. Het verbeteren van de veiligheid van de

fietsoversteken op deze weg is van groot belang omdat deze veel gebruikt wordt door scholieren.

In het verkeersplan is aangegeven dat de oversteken verbeterd moeten worden. Daarnaast zijn deze oversteken naar voren gekomen in een risicoanalyse van de provincie Noord Holland. Het wordt in deze risicoanalyse aangemerkt als een project waarmee op korte termijn relatief grote 'winst' behaald kan worden. Het doel van dit project is om de fietsoversteken op de Stede Broecweg aan te passen en veiliger te maken. Dit omvat het herontwerpen van de oversteekplaatsen. Het voorbereidingsbudget is om de oversteken te ontwerpen en uit te werken. Deze ontwerpen zijn input voor een subsidie aanvraag bij de provincie. Deze kan oplopen tot maximaal 75% van de investering.

Openbare verlichting: Kast- en kabelvervanging (investering 2025: € 18.000)
Na aanleiding van NEN 3140 herstelwerkzaamheden van twee verouderde openbare verlichting kasten is gebleken dat deze vervangen dienen te worden.

Integraal project Lutjebroek (investering 2026: € 1.400.000)
Dit project is al geaccordeerd. De start van het project is van 2025 doorgeschoven naar 2026. Het project is in 2028 afgerond. Hierdoor vallen in 2026 t/m 2028 kapitaallasten vrij. De vrijval wordt lager doordat in de jaren wel investeringen worden gedaan.

(bedragen * € 1.000) **Omschrijving**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Afschr. termijn**	**wettelijk/ noodzakelijk/ wenselijk**
Pr.2 Ruimte:						
Fietsoversteken Stede Broecweg	-2	-2	-2	-2	40	noodzakelijk
OV: Kast- en kabelvervanging	0	0	0	0	50	noodzakelijk
Integraal project Lutjebroek	80	60	40	0	40	noodzakelijk
Saldo mutaties	**78**	**58**	**38**	**-2**		

De onderstaande investeringen zijn reeds geaccordeerde investeringen waarvan de kapitaallasten al zijn verwerkt in de begroting.
Het project Integraal project Lutjebroek is dus een jaar doorgeschoven.

	Meerjaren investeringsbegroting 2025-2029						
Pr.		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Afschr. termijn**
	Economisch nut, heffing						
2	Uitvoering PSWR hoofdriool	1.742	1.067	1.067	pm	pm	60
2	Uitvoering PSWR persleidingen	51	51	51	pm	pm	45
	Maatschappelijk nut						
2	Integraal project Lutjebroek		1.400				40
2	Parkeerplaatsen aan de Parklaan	130					40
2	Vervangen kunstwerken hout	140	135	106	117	120	25
2	Vervangen kunstwerken staal / composiet	210	120	170	187	195	60
2	Vervangen kunstwerken steen / beton	749	110	240	264	244	80
2	Vervangen beschoeiingen hout	189	163	137	137	145	25
2	Vervangen beschoeiingen kunststof	378	325	275	275	275	50
2	Vervanging lichtmasten OVL	50	65	43	66	45	40
2	Vervanging armatuur OVL	78	76	83	33	45	20
2	Kast- en kabelvervanging	70					50
2	Vervangen wegen	142	142	142	142	Pm	40
2	Vervangen speelvoorzieningen	60	60	70	70	70	10
	Totaal	**3.989**	**3.714**	**2.384**	**1.291**	**1.139**	

3. Kadernota 2026

3.1 Uitgangspunten Begroting 2026 en de meerjarenraming

De basis voor de Begroting 2026 zijn de begrote structurele budgetten 2025. Deze worden bijgesteld met de indexatie, actuele inzichten en nieuw beleid.

Algemene prijsinflatie *Indexatie Septembercirculaire 2025*
Voor prijsgevoelige budgetten wordt in beginsel rekening gehouden met een inflatiepercentage gebaseerd op de indexatie zoals die in de Septembercirculaire is opgenomen.

Salarissen *Indexatie Septembercirculaire 2025*
Ook voor salarissen wordt de indexatie uit de Septembercirculaire 2025 verwerkt.

Rente op nieuwe investeringen *3,5%*
Dit percentage is gebaseerd op het rentepercentage van een lening van de BNG Bank met een looptijd van 20 jaar.

Tarieven en heffingen

Secretarieleges	Indexatie Septembercirculaire 2025
Onroerendezaakbelastingen	Indexatie Septembercirculaire 2025
Lijkbezorgingsrechten	Indexatie Septembercirculaire 2025
Marktgelden	Indexatie Septembercirculaire 2025
Rioolheffing	Conform PSWR
Afvalstoffenheffing	Kostendekkende tarieven

- Voor de onroerendezaakbelastingen wordt uitgegaan van een opbrengststijging conform de indexatie die in de Septembercirculaire is opgenomen. Dit is exclusief de areaal uitbreiding.
- Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt kostendekkende tarieven (inclusief BTW). Zodra de nieuwe kosten bekend zijn, die de HVC in 2026 bij de gemeenten in rekening gaat brengen, wordt aan de gemeenteraad een voorstel gedaan met betrekking tot de tarieven voor 2026.

Algemene uitkering gemeentefonds *Septembercirculaire 2025*
De Algemene Uitkering uit het gemeentefonds voor 2026 wordt gebaseerd op de Septembercirculaire 2025.

Gemeenschappelijke regelingen *Begroting 2026 van de GR-en*
Voor de bijdrage aan GR-en wordt uitgegaan van de Begroting 2026 van de GR-en.

SED organisatie *Begroting 2026 SED organisatie*
Voor de bijdrage aan SED organisatie wordt uitgegaan van de Begroting 2026 van de SED organisatie.

Subsidies (alle sectoren) *+ 3,44%*
Voor subsidies wordt de indexatie toegepast die ook wordt gehanteerd voor GR-en. Dit is 7,44% minus de ombuiging van 4%.

Toelichting uitgangspunten

Inflatie
In de Begroting 2025 is rekening gehouden met een inflatie van 2,7% en vanaf 2026 2,6%. In de Voorjaarsnota van het Rijk is de inflatie voor 2026 2,6%.

Algemene uitkering gemeentefonds
De algemene uitkering in de begroting is gebaseerd op de septembercirculaire 2025. Inmiddels zijn de decembercirculaire 2024 en de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk bekend.

Bijdrage gemeenschappelijke regelingen
De gemeenschappelijke regelingen hebben hun Begroting 2026 opgesteld en voor zienswijze aangeboden aan de raden. Voor de volgende gr-en stijgt de bijdrage met het volgende bedrag:

- Recreatieschap Westfriesland: € 8.000
- Veiligheidsregio NHN: € 110.000
- Gemeentelijke gezondheidsdienst: € 119.000
- WerkSaam Westfriesland € 87.000

Bijdrage SED organisatie
De bijdrage is gebaseerd op de Begroting 2026 van de SED organisatie.
De verwachte bijdrage wordt voor de komende jaren lager met de volgende bedragen:
2026: € 380.000
2027: € 520.000
2028: € 740.000
2029: € 369.000

Subsidies
In het onderstaande overzicht zijn de subsidieplafonds per onderdeel weergegeven:

	(bedragen * € 1.000)
1: Welzijn	294
2: Zorg	1.764
3: Onderwijs	51
4: Sport en Recreatie	81
5: Kunst en Cultuur	840
6: Eenmalige en vernieuwende maatschappelijke activiteiten	20
7: Huisvestingskosten maatschappelijke accommodaties	330
Totaal	**3.380**

Toelichting
Rekening houdend met de uitgangspunten voor het opstellen van de Kadernota, wordt er voor de subsidies voor 2026 uitgegaan van een indexatie van 3,44%. Naast deze indexatie zijn er nagenoeg geen andere wijzigingen. Alleen het plafond bij subsidieregeling Sport en Recreatie is, in verband met regionale afspraken, met een beperkt bedrag verhoogd.

In de volgende tabel staan de financiële gevolgen van de uitgangspunten:

(bedragen * € 1.000) **Omschrijving**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Inflatiecorrectie subsidies (2026: 3,44% en vanaf 2027: 2,6%)	-24	-26	-37	-49
Bijdrage SED organisatie (o.b.v. Begroting 2026)	380	520	740	369
Inflatiecorrectie bijdrage GR-en	-324	-332	-340	-341
Saldo mutaties	**32**	**162**	**363**	**-21**

3.2 Nieuw beleid

In deze paragraaf staat een voorstel voor nieuw beleid.

Programma Ruimte

Areaal uitbreiding Waterweide (vanaf 2026: -€ 18.000 structureel)
Vanaf 2026 wordt een woonwijk van Waterweide overgedragen aan de gemeente. Onderdeel van de overdracht is het beheren en onderhouden van het park, bomen, openbaar groen en reinigen van verhardingen.

Woningbouw en gebiedsontwikkeling (2026 t/m 2029: jaarlijks -€ 200.000)
Om de ambities van de Woondeal 2.0 Noord-Holland Noord voor 900 nieuwe woningen te realiseren, wordt voorgesteld om jaarlijks een budget voor Gebiedsontwikkeling te vormen voor de periode 2026 t/m 2029. De dekking vindt plaats door de Reserve Grondbedrijf. De kosten worden zoveel mogelijk verhaald op de projectontwikkelaars en teruggestort in de Reserve Grondbedrijf.

Doorontwikkeling Omgevingswet (vanaf 2026: -€ 44.000 structureel)
De implementatie van de Omgevingswet betekent een meerjarige verandering van taken, processen en financiële dekking. Om een meerjarige financiële stabiliteit binnen het domein Ruimte te behalen zijn extra middelen nodig voor regie en monitoring van de ruimtelijke kwaliteit.

Doorfietsroute Zesstedenweg (2026: -€ 290.000 incidenteel)
In 2024 heeft de gemeente Stede Broec een verkenning uitgevoerd voor een doorfietsroute door het oude Lint. Uit de verkenning is naar voren gekomen dat het Lint als doorfietsroute kan worden ingericht. In overleg met de Provincie Noord-Holland is de Zesstedenweg vanaf de Raadhuislaan tot en met de P.J. Jongstraat opgenomen in de subsidielijst. De investering voor de inrichting van de Zesstedenweg naar een doorfietsroute zijn geraamd op € 3.400.000 waarbij de Provincie Noord-Holland in zijn totaliteit € 3.060.000 (90%) subsidie verstrekt. Om een ontwerp en kostenraming op te stellen voor een subsidieaanvraag wordt voorgesteld een voorbereidingsbudget van € 290.000 beschikbaar te stellen. Het investeringsbudget voor de uitvoering wordt na de voorbereiding apart aangevraagd.

Programma Samenleving

Uitbreiding Special Class Copernicus Afdeling Copernicus Hoorn
(2027: -€ 102.000 incidenteel)
Op dit moment ontbreekt dekkend aanbod voortgezet speciaal onderwijs (VSO) op Havo/Vwo-niveau in West-Friesland. VSO heeft een regionale functie, en met de uitbreiding van de Special Class Afdeling bij het Copernicus in Hoorn wordt hierin voorzien. Voor deze uitbreiding is aanvullende ruimte nodig in het schoolgebouw. Door de uitbreiding van de Special Class Afdeling hoeven leerlingen niet meer buiten de regio naar een VSO-school, en worden stappen gezet in de richting van inclusief onderwijs.

Het grootste deel van het benodigde investeringsbudget van € 3,3 miljoen wordt gefinancierd door Stichting Onderwijshuisvesting Hoorn. Het restant van € 1,3 miljoen wordt – naar rato van daadwerkelijk VSO gebruik in de afgelopen drie jaar – gezamenlijk gefinancierd door de zeven Westfriese gemeenten. Over de noodzaak van dekkend VSO-aanbod en de kostenverdeling is regionale bestuurlijke overeenstemming bereikt op 3 april 2025.

Wellicht wordt het gebruik van het leerlingenvervoer minder en worden de kosten lager.

Toezicht station (2026: -€ 16.000 incidenteel)
WerkSaam houdt vanaf 2021 in opdracht van de gemeente toezicht bij het station Bovenkarspel-Grootebroek. Jaarlijks wordt beoordeeld of het toezicht voor het komende jaar wordt voortgezet. Het toezicht wordt voor het overgrote deel bekostigd uit de Couleur locale gelden. Dit is 10% van het re-integratiebudget dat de gemeenteraad jaarlijks beschikbaar stelt om te besteden aan lokale re-integratieactiviteiten. Het budget is echter niet toereikend. In 2025 werd het restant betaald uit het overschot BUIG. Voor 2026 is nog niet besloten of het toezicht wordt voortgezet.

Structureel verlengen Pilot eerstelijnszorg (vanaf 2026: -€ 473.000 structureel)
In de raadsvergadering van december 2023 heeft de raad het college verzocht om structurele middelen te zoeken om de Pilot versterking 1e lijn vanuit Ons Stede Broec definitief te implementeren. De samenwerking tussen de consulenten van de SED en Ons Stede Broec hebben geleid tot goede resultaten ten aanzien van de versterking 1e lijn en het out-reachend werken. Slechts een gering gedeelte van de cliënten binnen de pilot is doorverwezen naar de zwaardere en vaak duurdere tweedelijns. Het overgrote gedeelte van de cliënten kon worden geholpen door Ons Stede Broec of het eigen netwerk. Het structureel bestendigen van de pilot betekent dat er in de toekomst nog meer inwoners op deze manier geholpen kunnen worden. Daarom hebben wij in deze nota structureel een bedrag van € 473.000 vanaf 2026 opgevoerd.

In 2025 loopt de pilot af. We hebben er voor gekozen om dit bedrag structureel op te nemen om u bij het afwegen van alle financiële belangen bij de begroting een volledig overzicht te kunnen bieden. We blijven wel evalueren of het bijdraagt aan de doelstelling om enerzijds onze inwoners in de eigen omgeving te kunnen helpen en doorverwijzing naar duurdere tweede lijn te voorkomen.

(bedragen * € 1.000) **Omschrijving**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Pr. Ruimte:				
Areaaluitbreiding Waterweide	-18	-18	-18	-18
Woningbouw en gebiedsontwikkeling	-200	-200	-200	-200
Onttrekking aan de Reserve Grondbedrijf	200	200	200	200
Doorontwikkeling Omgevingswet	-44	-44	-44	-44
Doorfietsroute Zesstedenweg	-290			
Pr. Samenleving				
Uitbreiding Special Class Copernicus		-102		
Toezicht station	-16			
Structureel verlengen Pilot eerstelijnszorg	-473	-473	-473	-473
Saldo mutaties	**-841**	**-637**	**-535**	**-535**

4. Reserves

Reserve Glasvezel
Onttrekking: 2025: € 550.000
De verwachte lasten voor de aanleg glasvezel in 2025 zijn € 550.000. De lasten worden gedekt door een onttrekking aan de reserve. Zie de toelichting bij hoofdstuk 7.

Storting: 2025: € 900.000 en 2026: € 745.000
De bijdrage van de bekabelaars wordt gestort in de reserve.

Reserve Ontheemden
Onttrekking: 2025: € 1.670.000
Sinds 2022 worden er -met de partnergemeenten Enkhuizen en Drechterland op grond van een convenant- Oekraïense ontheemden opgevangen. Met de overgebleven verkregen Rijksgelden is een bestemmingsreserve opvang ontheemden Oekraïne opgebouwd met als doel toekomstige kosten ten gevolge van de opvang te dekken. Voorgesteld wordt de raad voor te stellen om een minimaal deel van de bestemmingsreserve blijvend te reserveren voor voorzienbare kosten en risico's verband houdend met de opvang. Het overige deel kan gezien de naderende "ravijn"-jaren toegevoegd worden aan de algemene reserve.

Algemene reserve
Storting: 2025: € 1.670.000
Zie bovenstaande toelichting 'Reserve Ontheemden'.

Reserve Sociaal domein
Storting: 2025: € 234.000
Voor- en nadelen op de regionale budgetten voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang worden verrekend met de daarvoor ingestelde regionale bestemmingsreserve. Het saldo van de bestemmingsreserve mag maximaal 5% zijn van de rijksinkomsten van 2024. Dit is conform raadsbesluit eind 2019/begin 2020. Het verschil tussen de werkelijke stand en de 5% van het budget wordt jaarlijks naar rato van inwoneraantal verdeeld over de gemeenten.
Het voorstel is om de teruggave te storten in de Reserve Sociaal domein

Reserve Kunst en cultuurfonds
Onttrekking: 2025: € 15.000
In 2024 is een budget vrijgemaakt van € 15.000 voor onderhoud kunstobjecten. Bij het Overhevelingsbesluit 2025 is aangegeven dat deze mutatie wordt opgenomen in dit document.

Reserve Grondbedrijf
Onttrekking: 2025: € 50.000
In 2024 is een budget vrijgemaakt van € 50.000 voor projectleiding MFA Plan Zuid. Bij het Overhevelingsbesluit 2025 is al aangegeven dat deze mutatie wordt opgenomen in dit document.

Onttrekking: 2025 t/m 2029: jaarlijks € 200.000
Voor het realiseren van nieuwe woningen wordt voorgesteld om voor de periode 2025 t/m 2029 jaarlijks een budget van € 200.000 vrij te maken. Het budget wordt gedekt door een onttrekking aan de Reserve Grondbedrijf.

Reserve dekking kapitaallasten Centrum
Onttrekking 2025: € 161.000
Van een investeringsbudget voor de Middenweg resteert € 161.000. Dit deel kan vrijvallen.

Reserve Centrumontwikkelingen
Onttrekking: 2025: € 45.000
De kosten met betrekking tot de projectopdracht voor fase 5 van het centrum van € 45.000 worden gedekt door de reserve.

Onttrekking: 2025: € 51.000
In 2024 is een budget geaccordeerd voor Herontwikkeling De Middend. Hiervan resteert een budget van € 51.000. Dit budget wordt gedekt door een onttrekking aan de Reserve Centrumontwikkelingen.

Storting: 2025: € 161.000
We stellen voor om de vrijval van de Reserve dekking kapitaallasten centrum van € 161.000 te storten in de Reserve Centrumontwikkelingen.

Reserve Klimaat en duurzaamheid
Onttrekking: 2025: € 40.000 en 2026: € 60.000
In het najaar van 2025 starten we een haalbaarheidsonderzoek samen met het bedrijfsleven om collectieve oplossingen op het stroomnet te verkennen. De lasten worden gedekt door de Reserve Klimaat en duurzaamheid.
Nadat in 2025 een Soorten Management Plan is opgesteld, moet in 2026 uitvoering worden gegeven aan het plan. De verwachte lasten worden gedekt door de Reserve Klimaat en duurzaamheid.

Onttrekking: 2025: € 13.000
Voor de uitvoering van het Energiebesparingsakkoord worden bedrijven bezocht en gecontroleerd op de uitvoering van de noodzakelijke energiebesparende maatregelen. De lasten worden gedekt door een onttrekking aan de Reserve Klimaat en duurzaamheid.

Hierna een tabel met de mutaties en de stand van de reserves na de mutaties.

Omschrijving reserve	Onttrekking 2025	Storting 2025	Onttrekking 2026	Storting 2026	Stand
Reserve Glasvezel	€ 550.000	€ 900.000		€ 745.000	€ 2.238.000
Reserve Ontheemden	€ 1.670.000				€ 1.613.000
Algemene reserve		€ 1.670.000			€ 7.473.000
Reserve Sociaal Domein		€ 234.000			€ 281.000
Reserve Kunst en cultuurfonds	€ 15.000				€ 28.000
Reserve Grondbedrijf	€ 250.000		€ 200.000		€ 3.150.000
Reserve dekking kapitaallasten Centrumontwikkelingen	€ 161.000				€ 1.723.000
Reserve Centrumontwikkelingen	€ 96.000	€ 161.000			€ 1.003.000
Reserve Klimaat en duurzaamheid	€ 53.000		€ 60.000		€ 407.000

5. Subsidieplafonds

Overzicht subsidieplafond voor 2026:

(bedragen * € 1.000) Plafonds Subsidieregelingen Stede Broec 2026	
1: Welzijn	294
2: Zorg	1.764
3: Onderwijs	51
4: Sport en Recreatie	81
5: Kunst en Cultuur	840
6: Eenmalige en vernieuwende maatschappelijke activiteiten	20
7: Huisvestingskosten maatschappelijke accommodaties	330
Totaal	**3.380**

Toelichting

Rekening houdend met de uitgangspunten voor het opstellen van de Kadernota, wordt er voor de subsidies voor 2026 uitgegaan van een indexatie van 3,44%. Naast deze indexatie zijn er nagenoeg geen andere wijzigingen. Alleen het plafond bij subsidieregeling Sport en Recreatie is, in verband met regionale afspraken, met een beperkt bedrag verhoogd.

6. Totaaloverzicht mutaties

bedragen * € 1.000) **Saldo baten minus lasten (begrotingsresultaat)**	**2025**		**2026**		**2027**		**2028**		**2029**	
	inc	struct	inc	struct	inc	struct	inc	struct	inc	struct
Tot en met raad mei 2025	-889	772	-36	-2.134	-22	-2.189	0	-2.803	0	-2.286
Voorjaarsnota: Autonoom (2.2)	-117	903	-83	2.151	-7	2.222	0	1.241	0	1.336
Voorjaarsnota: Investeringen (2.3)	0	0	0	78	0	58	0	38	0	-2
Kadernota: Uitgangspunten begroting 2026 (3.1)	0	0	0	32	0	162	0	363	0	-21
Kadernota: Nieuw beleid (3.2)	0	0	-306	-535	-102	-535	0	-535	0	-535
Na Voorjaarsnota 2025 en Kadernota 2026	**-1.006**	**1.675**	**-425**	**-408**	**-131**	**-282**	**0**	**-1.696**	**0**	**-1.509**

7. Budgettair neutrale wijzigingen

In onderstaande tabel staan budgettaire wijzigingen. Deze worden hier gepresenteerd omdat het budgetoverhevelingen tussen verschillende programma's of omdat het een mutatie voor lasten als wel baten betreft. Omdat het budgettair neutrale wijzigingen zijn wordt er geen toelichting gegeven.

(bedragen * € 1.000) **Omschrijving**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Lasten:					
Programma Bestuur en dienstverlening					
Verdelen huisvestingslasten	-65	-65	-65	-65	-65
Programma Ruimte					
Aanleg glasvezel	-49				
Storting in Reserve Glasvezel	-900	-745			
Aanleg glasvezel	-350				
Toezicht aanleg glasvezel	-200				
Centrumontwikkelingen	-206				
Storting Reserve Centrumontwikkelingen	-161				
Herontwikkeling De Middend	-51				
Nazorg ex-gedetineerden	-12	-12	-12	-12	-12
Lokaal isolatieprogramma	-1.380				
Uitvoering klimaat en duurzaamheidsprogramma	-493				
Opstellen Soorten Management Plan (SMP)	-148	-60			
Warmtetransitie	-22				
Uitvoering Energiebesparingsakkoord	-13				
Stroomnet voor grootverbruikers	-40				
Cultureel erfgoed	-172	-178	-184	-190	-193
Programma Samenleving					
Overschot MO/BW storten in Reserve SD	-234				
SPUK Inburgeringsvoorzieningen	-460				
Subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	-220				
Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's)/bibliotheekwerk	-22				
Kunst openbare ruimte	-15				
Budget Onderwijsachtertandenbeleid	-875				
Projectbegeleiding MFA Plan Zuid	-50				
Nazorg ex-gedetineerden	12	12	12	12	12
Cultureel erfgoed	172	178	184	190	193
Baten:					
Programma Bestuur en dienstverlening					
Verdelen huisvestingslasten	65	65	65	65	65
Programma Ruimte					
Vergoeding bekabelaar	949	745			
Onttrekking Reserve Glasvezel	550				
Reserve Centrumontwikkelingen	206				
Reserve dekking kapitaallasten Centrumontwikkelingen	161				

Reserve Centrumontwikkelingen	51				
SPUK Lokale aanpak isolatie	866				
SPUK Energiearmoede	514				
Middelen regeling CDOKE	493				
SPUK Nationaal isolatieprogramma	148				
Onttrekking aan de Reserve Klimaat en duurzaamheid		60			
Middelen regeling CDOKE	22				
Onttrekking aan de Reserve Klimaat en duurzaamheid	13				
Onttrekking aan de Reserve Klimaat en duurzaamheid	40				
Programma Samenleving					
Teruggave overschot MO/BW	234				
SPUK Inburgeringsvoorzieningen	460				
SPUK Versterken bibliotheeknetwerk	220				
SPUK Informatiepunt Digitale Overheid	22				
Onttrekking Reserve Kunst en cultuurfonds	15				
Uitkering Onderwijsachterstandenbeleid	875				
Onttrekking Reserve Grondbedrijf	50				
Saldo mutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

In bovenstaande tabel zijn een aantal specifieke uitkeringen (Spuk-en) opgenomen. Dit zijn uitkeringen die de gemeente ontvangt om bepaald beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. De gemeente moet zich hierover verantwoorden.
Verder zijn een aantal incidentele budgetten uit de begroting 2025 opgenomen waarvan in het raadsvoorstel voor het Overhevelingsbesluit is besloten om deze budgetten en de onttrekking aan de reserve op te nemen in dit document. Het betreft de budgetten voor Coördinatie en toezicht aanleg glasvezel, Uitvoeringsprogramma Omgevingswet, Herontwikkeling De Middend en Onderhoud kunstbeelden buitenruimte.

<u>Verdelen huisvestingslasten</u>
Budgettair neutrale wijziging voor huisvestingslasten. Deze komt voort uit een afspraak met de SED Organisatie.

<u>Aanleg glasvezel</u>
Verschillende bekabelaars zijn nog bezig met de aanleg van glasvezel. Hiervoor ontvangen we degeneratiegelden. Deze baten dekken de lasten voor toezicht en werkvoorbereiding. Een deel van de lasten wordt in rekening gebracht bij de aanbieder. Het saldo wordt gestort in de Reserve Glasvezel.

Dus:

	2025	2026
Lasten	€ 599.000	€ 0
Baten	€ 949.000	€ 745.000
Storting in de reserve	€ 350.000	€ 745.000

Centrumontwikkelingen
De kosten met betrekking tot de projectopdracht voor fase 5 van het centrum van € 45.000 en de kosten voor de projectopdracht openbare ruimte Centrum Zuid Stede Broec van € 161.000 worden gedekt uit de hiervoor bestemde Reserve Centrumontwikkelingen.

Centrumontwikkelingen
Bij de start van de centrumontwikkelingen in 2013 zijn er middelen vrijgemaakt voor het centrum. Deze middelen zijn gesplitst in de investeringsbudgetten en reguliere budgetten. Vanuit de reguliere budgetten is inmiddels de reserve centrumontwikkelingen gevormd. Van de investeringen was alleen de investering in de Middenweg nog niet afgerond. Nu de werkzaamheden hier zijn afgerond kunnen we deze investering ook afsluiten. Wij stellen voor het resterende bedrag van € 161.000 vanuit de reserve ter dekking van kapitaallasten toe te voegen aan de Reserve Centrumontwikkelingen.

Herontwikkeling De Middend
In de Najaarsnota 2024 is in 2024 een budget van € 60.000 gevormd met als dekking een onttrekking aan de Reserve Centrumontwikkelingen. Van het budget resteert € 51.000.

Nazorg ex-gedetineerden
Budget nazorg ex-gedetineerden wordt verplaatst van programma Samenleving naar programma Ruimte, in lijn met waar beleid en uitvoering plaatsvinden.

Lokaal isolatieprogramma
In 2025 isoleren van koopwoningen met een slecht energielabel vanuit de ontvangen SPUKS NIP en Energiearmoede.

Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)
De CDOKE middelen zijn bij het Rijk aangevraagd en verkregen en zijn bedoeld om het klimaat en duurzaamheidsprogramma uit te voeren. In 2025 wordt capaciteit ingehuurd voor het klimaatprogramma. Voor de Westfriese regionale samenwerking worden ook CDOKE middelen ingezet.

Opstellen Soorten Management Plan (SMP)
In 2025 wordt het gebiedsgerichte SMP opgesteld. Het SMP beschrijft welke mitigerende maatregelen er in een gebied moeten komen om de verblijfsplaatsen van beschermde diersoorten te beschermen. Het SMP is verbonden aan het Nationaal Isolatieprogramma.
Nadat in 2025 een SMP is opgesteld, moet in 2026 uitvoering worden gegeven aan het plan.
De verwachte uitgaven worden gedekt door de Reserve Duurzaamheid.

Warmtetransitie
Er wordt een Wijkuitvoeringsplan opgesteld. Hiervoor is subsidie van de provincie voor verkregen. De benodigde cofinanciering voor 2025 groot € 22.000 wordt gedekt vanuit de CDOKE middelen.

Uitvoering Energiebesparingsakkoord
Voor de uitvoering van het Energiebesparingsakkoord worden bedrijven bezocht en gecontroleerd op de uitvoering van de noodzakelijke energiebesparende maatregelen. De lasten worden gedekt door een onttrekking aan de Reserve Klimaat en duurzaamheid.

Stroomnet voor grootverbruikers

In het najaar van 2025 starten we een haalbaarheidsonderzoek samen met het bedrijfsleven om collectieve oplossingen op het stroomnet te verkennen. De lasten worden gedekt door de Reserve Klimaat en duurzaamheid.

Cultureel erfgoed

Omdat de beschrijving van de taken en voornemens met betrekking tot Monumenten en Erfgoed voortaan wordt opgenomen onder het Programma Ruimte en niet meer onder het Programma Samenleving, worden de daarbij aan de orde zijn de budgetten ook verplaatst van Programma Samenleving naar Programma Ruimte.

Teruggave overschot MO/BW

Voor- en nadelen op de regionale budgetten voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang worden verrekend met de daarvoor ingestelde regionale bestemmingsreserve. Het saldo van de bestemmingsreserve mag maximaal 5% zijn van de rijksinkomsten van 2024. Dit is conform raadsbesluit eind 2019/begin 2020. Het verschil tussen de werkelijke stand en de 5% van het budget wordt jaarlijks naar rato van inwoneraantal verdeeld over de gemeenten.
Het voorstel is om de teruggave te storten in de Reserve Sociaal domein

SPUK Inburgeringsvoorziening

Dit is voor de kosten van de inburgeringsvoorzieningen voor statushouders in onze gemeente. Deze kosten worden gedekt met de SPUK inburgeringsvoorzieningen en de SPUK onderwijsroute.

Eenmalige specifieke uitkering versterken bibliotheeknetwerk

De gemeente heeft in 2024 een specifieke uitkering (SPUK versterken bibliotheekwerk) toegekend gekregen om de bibliotheek te versterken. Het bedrag is in 2024 ontvangen door de gemeente, maar niet in 2024 uitgegeven. Daarom moet het bedrag nog opgenomen worden in de begroting 2025. De SPUK wordt in 2025 ingezet om de bibliotheek te versterken. Hiermee bereidt de gemeente zich voor op de wijziging van de Bibliotheekwet in 2026. Dan gaat de zorgplicht gelden waarmee de gemeente de wettelijke taak krijgt om ervoor te zorgen dat inwoners toegang hebben tot een volwaardige bibliotheek.

Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's)/bibliotheekwerk

Sinds 1 januari 2023 ligt de financiering van de IDO's bij de gemeenten. Gemeenten krijgen hiervoor een SPUK van het Rijk om de bestaande IDO's te kunnen bekostigen. Om inwoners te helpen zijn er Informatiepunten Digitale Overheid ingesteld bij de bibliotheken, waar mensen met allerlei hulpvragen aankloppen. Medewerkers van de informatiepunten krijgen niet alleen specifieke vragen over digitale overheidsdiensten, ook wordt hulp gevraagd over digitalisering in het algemeen.).

Onderhoud Kunst in de openbare ruimte

Jaarlijks wordt er regulier onderhoud uitgevoerd aan de kunstobjecten in de Openbare Ruimte. Dit betreft het schoonmaken van de kunstwerken en de herdenkingsmonumenten. Daarnaast is er groot onderhoud nodig op een aantal kunstwerken. Dit budget is al geaccordeerd in 2024 en het voorstel is om in 2025 opnieuw dit budget te vormen en te dekken door de Reserve Kunst en Cultuur.

Onderwijsachterstandenbeleid

Het budget voor Onderwijsachterstandenbeleid (OAB-budget) is gelabeld geld. Bij beschikking ontvangen met als doel het terugdringen van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen.

Projectbegeleiding MFA plan Zuid

In 2024 is een budget geaccordeerd van € 50.000 voor projectbegeleiding. Dekking vindt plaats door de Reserve Grondbedrijf. Het project is gestart in 2025.